

Sygn. akt I CSK 170/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy
Państwowe Nadleśnictwo L.

przy uczestnictwie J. M.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 6 października 2015 r., sygn. akt I Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wnioski wnioskodawczyni i uczestnika o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka postępowania J.M. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 października 2015 r. oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w L. z dnia 28 kwietnia 2015 r., zaskarżonego przez nią w części uwzględniającej wniosek Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo L. o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności położonych w C. działek nr [x]/1 i [x]/2 powstałych z podziału działki nr [x], należącej do uczestniczki. Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca wszedł w posiadanie tego gruntu najpóźniej w 1982 r., prowadził tam prace leśne i obsadził go młodnikiem, w latach 90-tych wznosił ogrodzenie w celu ochrony gospodarstwa należącego wówczas do poprzedników prawnych uczestniczki przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę leśną, lecz fragment nieruchomości objęty wnioskiem pozostawił po stronie lasu, poza ogrodzeniem. Sąd stwierdził, że żaden z właścicieli graniczących gruntów dokładnie nie wiedział, gdzie przebiega granica i się nią nie interesował. Dopiero w 2010 r. na wniosek A. M. (ojca wnioskodawczyni) geodeta wznowił znaki graniczne i wówczas okazało się, że przebieg granicy użytkowania nie odpowiada granicy prawnej wynikającej z operatu scaleniowego z 1970 r. Nie wpłynęło to jednak na zmianę zakresu posiadania. W konsekwencji Sąd uznał, że wnioskodawca nabył obie działki z dniem 31 grudnia 2012 r. po 30-letnim posiadaniu ich jako posiadacz samoistny. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego po zaakceptowaniu dokonanej przezeń oceny dowodów i opartych na nich ustaleń faktycznych.

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach z art. 398¹§ 1 k.p.c. uczestniczka zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 175 w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., a także art. 172 § 2 w zw. z art. 336 k.c. oraz uchybienie przepisom postępowania - art. 382 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 2 k.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części oddalającej jej apelację i orzekającej o kosztach postępowania oraz o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, ewentualnie o orzeczenie co do istoty

sprawy poprzez oddalenie wniosku wnioskodawcy oraz zasądzenie kosztów postępowania na rzecz skarżącej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestniczki wnioskodawca wniósł o oddalenie tej skargi i zasądzenie od uczestniczki na rzecz Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością tej skargi, którą upatrywała w wadliwym, oderwanym od miejscowych zwyczajów pojmowaniu przez Sądy istoty samoistnego posiadania i jednoznacznie błędnym uznaniu wszczęcia postępowania o wznowienie granic za czynność, która nie przerywa biegu zasiedzenia. Ponadto skarżąca jako oczywiste oceniła naruszenie art. 382 k.p.c., podnosząc, że Sąd Okręgowy nie odniósł się do prawidłowości ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego przez Sąd pierwszej instancji i nie wyjaśnił czy je przyjmuje za własne, ani też nie poczynił własnych ustaleń. Wskazał też na brak motywów zastosowania art. 520 § 2 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżąca, powołując się

na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinna wykazać oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa prowadzącym do niebudzącego wątpliwości wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Skarga uczestniczki nie spełnia tych wymagań. Zaczynając od zarzutów formalnoprawnych – w uzasadnieniu orzeczenia Sąd odwoławczy wprost stwierdził, że Sąd Rejonowy „prawidłowo ocenił zgromadzone dowody i wyciągnął trafne wnioski”, wskazując w następnych zdaniach jakie dowody potwierdzają ustalony stan faktyczny. Natomiast zarzuty dotyczące kosztów postępowania nie mogą dowodzić zasadności skargi kasacyjnej, ponieważ rozstrzygnięcie o kosztach nie jest orzeczeniem od którego służy ta skarga i pełni jedynie rolę akcesoryjną. Również zarzuty naruszenia prawa materialnego nie są oczywiście uzasadnione. Przyjęta wykładnia art. 175 w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. oraz art. 172 § 2 w zw. z art. 336 k.c. nie odbiega od powszechnie akceptowanej w piśmiennictwie i orzecznictwie. Odwołanie się do zwyczajów miejscowych nie znajduje wsparcia w ustaleniach faktycznych, a orzeczenia przywołane jako argument na rzecz oczywistości naruszenia art. 175 w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. nie dotyczą postępowania o wznowienie granic, które jest techniczną procedurą geodezyjną, nie mającą charakteru postępowania administracyjnego, ani też sądowego lecz odnoszą się do postępowania rozgraniczeniowego, które nie było prowadzone w stosunku do nieruchomości uczestników niniejszego postępowania. Nie mogą więc przekonać o niewątpliwej zasadności podniesionego zarzutu.

Przytoczona przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystąpiła więc, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 1 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.

